

ESTOTE BENEDICTI

občasník samporských benediktínov — 9. číslo — 29. septembra 2013

Úvodník

Ako včely z úľa „vyrojili“ sme sa začiatkom leta z kláštora. Dôvodom bol začiatok plánovanej dostavby kláštora a tiež ostatné práce na našom pozemku. Vystriedali sme „pero či počítač“ za lopaty, krompáče, motyky, kosy, hrable, polievacie krhly...

Veľmi veľa práce vonku spôsobilo, že občasník prichádza k vám až koncom septembra, s dosť veľkým oneskorením.

Obsah tohto čísla je takmer monotematický, venovaný 10. výročiu nášho príchodu na Slovensko. Desať rokov života zachytávame predovšetkým cez mnoho fotografií. Do pozornosti dávame pohľad biblistu na udalosť Premenenia Pána v listoch sv. Pavla. Desatoro kňaza, ktoré nájdete na poslednej strane, nie je len pre kňazov, ale pre každého veriaceho, aby sa za takýchto kňazov modlil.

Pod'akovanie

Slová ***vy všetci ste darom*** sú napísané na pozvánke, ktorú nájdete v tomto občasníku.

Ak sa vám bude dať prísť na blížiacu sa slávnosť nášho výročia, vyjadríme vám túto našu skúsenosť osobne – ústne. Nie každý sa bude môcť zúčastniť pripravovaného jubilea, a aj preto píšeme tieto slová: „Vo svete nikde a nikdy nie je nedostatok zázrakov, nedostatočná je len naša schopnosť ich vidieť.“ (Gilbert K. Chesterton)

Uvedomujeme si a vidíme „zázrak“ – Kláštor Premenenia Pána, v ktorom žijeme.

Sme si vedomí, že toto dielo Boh mohol uskutočniť aj cez vaše ruky. Podľa vyjadrenia cirkevného otca zo stredoveku „vďačnosť je vlastne pokora voči Bohu“.

Keď je teda vďačnosť postojom pokory slúžiacich a ďakujúcich – darujúcich a obdarovaných, treba sa nám stále prikláňať a učiť sa tomuto postoju.

Inými slovami povedané denne máme prosiť o vďačnosť i ďakovať za prejavenej dobrá.

Jednoducho, krátko a od srdca: ***ďakujeme*** vám!

A pripájame pranie, ktoré už raz bolo v občasníku napísané:

Buďte požehnaní a buďte požehnaním.

Vaši mnísi

Podmienky, ktoré na svojej Kapitule 7. 4. 1998 odhlasovalo tynecke spoločenstvo, zvlášť druhý bod, kde sa uvádza, že Opátstvo benediktínov v Tynci nemôže podporovať ani materiálne a ani personálne fundáciu na Slovensku, jasne ukazujú, že takáto fundácia môže byť predovšetkým Božím dielom. Ináč povedané – založenie kláštora nie je v ľudských rukách. Všetko sme teda zverili do Božích rúk.

Okrem Pána, ktorý buduje toto dielo, treba za tým vidieť aj silného a vplyvného protektora – „duchovného investora“. Všetky cirkevné diela sa zvyčajne zverujú sv. Jozefovi, nuž to nebolo ináč ani so slovenským benediktínskym kláštrom. Ale celkom zvláštnym protektorom bol a je – dnes už blahoslavený pápež Ján Pavol II.

V niekoľkých listoch, ktoré napísal o. Leonovi, tyneckému mníchovi sa s prajnosťou vyjadril o benediktínskom kláštore na Slovensku a celkom osobitne požehnal toto dielo pri svojej poslednej návšteve Tynca 19. augusta 2002. Vtedy ešte stále zostával dátum príchodu benediktínov na Slovensko „veľkým tajomstvom“. Keď sa táto otázka opäť aktuálne riešila, blížila sa historická návšteva pápeža Jána Pavla II. na Slovensko, konkrétne do Banskobystrickej diecézy (12. septembra 2003). Vtedajší opát o. Marek Szeliga rozhodol: „Pôj-

deme 1. septembra, aby sme boli na Slovensku pred príchodom pápeža.“ V tento deň sa teda začala písať história benediktínskeho kláštora s dočasným sídlom v Bacúrove.

Základný kameň nového kláštora v Sampire posvätil 12. septembra 2003 pápež Ján Pavol II. pri slávnostnej sv. omši na banskobystrickom námestí. Keď sme ho odnášali, pristavil nás banskobystrický biskup Rudolf Baláž a radostne hovoril: „Bol som na letisku v Sliači, aby som sprevádzal sv. Otca do Banskej Bystrice. Hneď v aute som upozornil na naše hory a povedal som mu: »Tam majú svoj prvý kláštor slovenskí benediktíni. Tam sa za nás modlia...« Už vtedy som si v duchu povedal: „Prečo pán biskup považoval za potrebné hneď pri prvom stretnutí s pápežom upozorňovať na benediktínov?!“ Zrejme vycítil, že mu na takomto kláštore záleží a že ho podporuje.

Blahoslavený Ján Pavol II. je skutoč-

ným protektorom tohto Božieho diela a desať rokov prítomnosti benediktínov na Slovensku len potvrdzuje, že je naozaj vplyvným protektorom. Pohľad k začiatkom prezrádza, čo všetko sa aj jeho pričinením uskutočnilo. Nech je za všetko a všetkom oslávený Boh!

o. Vladimír Kasan OSB

2003

1 — Otec Vladimír Kasan OSB (v čiernom vpravo) a otec Blažej Škvarka OSB (vľavo) skladajú večné mníšske sluby v opátstve sv. Petra a Pavla v Tynči (Krakov, Poľsko).

2 — Otec Vladimír a otec Marek Szeliga OSB, tyniecky opát (vpravo) so základným kameňom nového benediktínskeho kláštora po svätej omši, ktorú celebraval bl. Ján Pa-

vol II. v Banskej Bystrici, počas svojej apoštolскеj návštevy Slovenska.

3 — Brat Łukasz Piotrkowicz OSB, ktorý tvoril spolu s o. Vladimírom a o. Blažejom prvú zakladajúcu skupinu benediktínov na Slovensku

4 — Stará farská budova v Bacúrove, miesto skromných začiatkov novej fundácie.

2004

1 — Prvoradou úlohou mníchov na novom mieste bola oprava a prestavba bacúrovskej fary podľa požiadaviek mníšskeho života. Na fotografii o. Vladimír a o. Blažej pri stavbe priečok v podkroví, kde vznikli nové cely.

2 — Komplexná prestavba čakala aj prízemie domu.

3 — Hostia z tynieckeho kláštora, ktorí sa prišli pozrieť na mladé rozvíjajúce sa spoločenstvo.

4 — Práce na novom domove by sa nezaošli bez pomoci mnohých brigádnikov.

2006

3

1

2

4

1 — 22. júna požehnal o. biskup Rudolf Baláž pozemok pre stavbu nového kláštora v Sampore.

2 — Podpisom zmluvy s firmou Doprastav v októbri 2006 sa oficiálne začala výstavba nového kláštora v Sampore. Autormi projektu kláštora sú architekti Marián a Anna Gočovi. Do konca roka boli zrealizované zemné práce a postavené prvé časti stavby.

3 — V Bacúrove neutíchajú práce v okolí domu. Upravuje sa najmä záhrada, vnútorný dvor a hospodárstvo.

4 — V samotnom bacúrovskom dome bola zariadená a požehnaná malá kaplnka, ktorá slúži pre mníchov, ale tiež pre prvých hostí, trávajúcich čas v mníšskom prostredí.

2007

1 — V bacúrovskom kostolíku sa prvýkrát konala slávnosť večných sľubov. Svoje zasvätenie spečatili o. Damián Žilka OSB a br. Ladislav Mária Grenčík OSB. Sľuby prijal tyniecky opát o. Bernard Sawicki OSB. Nielen otec Bernard, ale aj mnohí ďalší mnísi z Tynca navštívili Bacúrov, aby viedli duchovné obnovy pre mníchov. V Bacúrove i na iných miestach sa mnísi zapájali do pas-

toračnej práce v prospech miestnych veriacich.

2 — V priebehu roka bola v Sampore ukončená hrubá stavba domu hostí, vrátane zastrešenia. Vďaka výdatnej pomoci mnohých dobrodincov mohla stavba pokračovať bez prerušenia.

3 — Spomedzi mnohých hostí navštívili Sampor aj kamaldulskí pustovníci z Bielan.

2008

1 — Otec Jozef Brodňanský osv zložil 15. septembra v Bacúrove večné sľuby.

2 — Na stavbe kláštora v Sampore sme začali organizovať pravidelné brigády. Brigádnickou prácou sa nám podarilo realizovať celý systém vnútorných priečok v dome hostí i v kostole.

3 — Ďalším dôležitým medzníkom pre stavbu nového kláštora bolo dokončenie

hrubej stavby kostola s vežou. V tom istom roku sa podarilo nainštalovať všetky okná, zrealizovať rozvody podlahového kúrenia v celom objekte, nainštalovať tepelné čerpadlá, ako aj vybaviť budovy elektroinštaláciami, rozvodmi vody a kanalizácie.

4 — V Bacúrovskom kostolíku slávia mnísi každý deň liturgiu, ktorá je prístupná aj pre verejnosť.

2009

1 — V tomto i predošlých rokoch sme sa zapojili do organizovania Cyrilometodských dní v Bacúrove, Ostrej Lúke, Brezinách a Dubovom.

2 — Okrem iných aktivít pastoračného charakteru sme tiež navštívili väčšie množstvo farností, aby sme formou duchovných obnov oboznámili ľudí s benediktínskou duchovnosťou i naším poslaním.

3 — Brat Marián Začko OSB a otec František Štrba OSB zložili v Bacúrove večné mníšske sľuby.

4 — Otec superior Vladimír s architektom M. Gočom nad projektami kláštora. Dokončilo sa množstvo dôležitých prác: omietky, fasády, dlažby, maľovanie, vzduchotechnika, vybavenie kuchyne a mnohé iné — s veľkou pomocou dobrovoľníkov.

2010

24. máj 2010 ostane navždy zapísaný v histórii Kláštora Premenenia Pána ako **deň posvätenia chrámu**. V prítomnosti asi 1500 zhromaždených veriacich, mnohých kňazov, mníchov, viacerých biskupov a opátov konsekroval o. biskup **Rudolf Baláž** kláštorňý kostol. Túto udalosť predchádzal **deň otvorených dverí** pre našich priaznivcov, požehnanie zvonov, ale aj sťahovanie mní-

chov z Bacúrova na Sampor. Prvá etapa výstavby (kostol a dom hostí) bola ukončená a skolaudovaná.

1 — Po posviacke sa hneď otvorili dvere domu hostí pre prvých záujemcov o pobyt v kláštore.

2 — Spomedzi iných prác sme začali obhospodarováť kláštorňý pozemok a stavať provizórne hospodárstvo.

2011

2012

1 — V Sampore sa konala prvá slávnosť večných sľubov, ktoré 8. 9. 2011 zložili bratia Michal Mária Kukuča OSB a Igor Hajas OSB.

2 — Počas 7 rokov prichádzal do nášho spoločenstva vdp. Blažej Štrba, ktorý pre nás i pre verejnosť viedol pravidelné biblické stretnutia.

3 — Pohostenie pre pútnikov, prichádzajúcich do nášho kláštora. Od samotného začiatku býva v našom dome hostí každoročne ubytovaných okolo 800 hostí.

4 — Na jeseň roku 2012 došlo k ďalšej historickej udalosti: Kláštor Premenenia Pána v Sampore sa stal **nezávislým priorátom** a za jeho prvého konventuálneho priora bol menovaný o. Vladimír Kasan OSB.

2013

1 — V Roku viery sme zorganizovali cyklus stretnutí **Postavy viery**, na ktorý prišli mnohí významní hostia.

2 — Brat Michal Mária OSB bol 2. marca v Sampire vysvätený za diakona.

V roku 2013 sme začali s druhou etapou výstavby kláštora. Bližšie informácie o nej sú uvedené v predchádzajúcom čísle. Do dnešného dňa sa dokončila značná časť hrubej stavby — opäť aj s pomocou mnohých ochotných brigádnikov a dobrodincov.

Udalosť premenenia Pána patrí medzi centrálne evanjeliové texty. Uvádzajú ju všetci traja synoptici ako aj autor Druhého Petrovho listu 1,16-18.

Premeňenie sa udialo na vrchu, čím je celá udalosť vyňatá z bežného sveta a odohráva sa v Božom priestore. V biblickom chápaní vrch je osobitným miestom stretnutia človeka s Bohom. Stačí spomenúť vrchy Sinaj (Horeb), Hermon, Morja, Nebo, Olivový vrch. Aj keď biblický text neuvádza názov, podľa kresťanskej tradície miestom Ježišovho premenenia je vrch Tábor (588 m. n. m.). Zahalenie oblakom bolo znamením Božej prítomnosti už v Starom zákone: „*Keď to Áron oznámil celej pospolitosti Izraelitov, oni sa dívali na púšť a tu sa zjavila Pánova sláva v oblaku!*“ (Ex 16,10; porov. aj Ex 19,9; 33,9; 40,34)

Centrálnou udalosťou je hlas z neba, v ktorom zaznievajú rovnaké slová, ako pri Ježišovom krste v Jordáne. Dodatok „*počúvajte ho*“ exegeti spájajú s Božím prísľubom o prorokovi, ktorý povstane po Mojžišovi v Dt 18,15: „*Proroka, ako som ja, vzbudí ti Pán, tvoj Boh, z tvojho národa, z tvojich bratov; jeho počúvaj.*“ Vidíme aj inú skutočnosť. Mojžiš dostal na vrchu Sinaj Tóru - Božie slovo. Teraz prehovoril k nám Boh skrze svojho Syna. **On nie je len naplnením Tóry, On je definitívnym Božím Slovom pre ľudí.**

Reakcia učeníkov je typická pre zážitok človeka s Božou slávou. Padajú na zem a sú naplnení strachom. Ježiš sa ich dotýka. Ide o gesto, ktoré často sprevádza Ježišove uzdravenia (porov. Mt 8,3.15; 9,29; 20,34). Im adresuje slová: „*Vstaň-*

te a nebojte sa!“ (Mt 17,7) **Ježišove slová prinášajú uistenie, pokoj a zbavujú človeka strachu.** Tieto slová patria Ježišovým učeníkom každej doby.

Prítomnosť dvoch postáv Starého zákona, Mojžiša a Eliáša, vždy vzbudzovala osobitnú pozornosť exegetov. Prečo práve tieto postavy stoja s Ježišom a nie iné? Vysvetlenie je niekoľko a vždy sú spojené s tým, čo zažil samotný Ježiš. Ide o dve hlavné postavy dejín Izraela. Boh cez nich výrazným spôsobom tlmočil svoju vôľu izraelskému národu. Obidve postavy zažili Božie zjavenie na vrchu Sinaj

(Horeb). Mojžiš vo videní Božej slávy (porov. Ex 33,18-34,7) a Eliáš v jemnom vánku (porov. 1 Kr 19,1-18). Mojžiš a Eliáš zakúsili odvrhnutie vlastného ľudu (porov. Ex 14,11-14; 1 Kr 18,7-19). Prítomnosť dvoch svedkov zodpovedalo židovským predpisom, podľa ktorého iba svedectvo dvoch alebo troch svedkov bolo pravdivé (porov. Dt 17,6). Starozákonné texty označujú Mojžiša a Eliáša ako prorokov. Ježiš Kristus je prorokom „par excellence“. Je naplnením prorockých prísľubení: „*A zástupy hovorili: »To je ten prorok, Ježiš z galilejského Nazareta.«*“ (Mt 21,11)

Keď utíchol prorocký duch v dobe Makabejcov, vládlo presvedčenie, že po zlatom období prorokov Boh znova pošle proroka, ktorý bude hovoriť s autoritou a bude predchodcom mesiáša. Táto nádej mala dve podoby. Prvou bola nádej, že to bude Mojžiš na základe citátu Dt 18,15, v ktorom Boh prísľubuje proroka ako Mojžiša. Druhá podoba vychádzala z citátu z Knihy proroka Malachiáša: „*Hľa, ja vám pošlem proroka Eliáša,*

skôr než príde Pánov deň, veľký a hrozný. A obráti srdce otcov k synom a srdce synov k ich otcom, aby som neprišiel a neudrel zem kľatbou.“ (Mal 3,23-24)

Mojžiš a Eliáš, predstavujú hlavných reprezentantov dvoch hlavných častí židovských svätých Písem - Zákon a Proroci, ktoré prišiel naplniť Ježiš Kristus.

Udalosť premenenia dáva čitateľovi pochopiť, že Mesiáš je ten, kto musí trpieť, zomrieť a vstať z mŕtvych (porov. Mk 8,31) a že sa to deje v zhode s Božou

vôľou. **Sú to učeníci, ktorí nadobúdajú novú skúsenosť, nie Kristus.** Ako uvádza Klement Stock „Ježišova postava a výzor sa pred ich očami mení a oni si uvedomujú, že jeho bežný pozemsko-ludský výzor nevyjadruje celú skutočnosť; uvedomujú si, že on nie je podriadený limitom pozemskej skutočnosti.“ (Ježišova radostná zvesť, Svit 2003, s. 75). Právý učeník Ježiša Krista môže pochopiť Jeho skutočnú slávu len v pohľade na kríž, lebo to je Ježišova cesta slávy.

Doc. ThDr. František Trstenský, PhD.

Srdečne pozývame
všetkých priaznivcov
na oslavu 10. výročia
novodobej benediktínskej fundácie
na Slovensku.

V nedeľu **29. septembra** podakujú mníši
samporského kláštora Bohu za všetky milosti,
vd'aka ktorým sa v našej krajine môže opäť
rozvíjať mníšsky život
v duchu najstarších
kresťanských tradícií.

Hlavným bodom programu bude **slávnostná
svätá omša,**

ktorá sa začne o **11.00** hod.
v kláštornom chráme
Premenenia Pána v Sampore.

Po svätej omši sa bude
premietat' **krátky film**
z histórie slovenskej fundácie.
Pre všetkých prítomných
bude pripravené
pohostenie.

Všetci ste pre nás darom.

Pozývame vás

na posledné stretnutie cyklu prednášok

Postavy viery

26. október 2013

Začiatok programu: **10.00** hod.

Postavy viery:

Panna Mária (*Fides Strenková c.j.*)
sv. John H. Newman (*vdp. Ján Dolný*)
bl. Columba Marmion
(*Jozef Brodňanský OSB*)

Stretnutia sú určené pre každého, kto sa chce posilniť vo viere. Vstup je voľný. Program stretnutí končí modlitbou vešpier o 17.00 hod. Pre všetkých účastníkov bude pripravené občerstvenie.

Prošba

Sám Ježiš nám radí: „*Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Kľopte a otvoria vám!*“

V duchu týchto slov **hľadáme prostriedky na dokončenie prístavby, klopeme** na srdcia ľudí dobrej vôle a **prosíme** o pomoc.

Stále veríme, že dobrá vôľa a ochota pomôcť má medzi vami hlboké korene

Obraciame sa na vás s prosbou o pomoc.

Za každý prejav pomoci a podpory vopred vám vyjadrujeme úprimné Pán Boh odmeň a odpláť každý prejav dobra, ktorým dobrodinci vyjadrujú

...aby bol vo všetkom oslávený Boh

Pozvánka

Srdečne vás pozývame na svätú omšu 29. nedele v období »cez rok«, **20. októbra 2013 o 11.00** hod., pri ktorej sa poďakujeme Bohu za tohtoročnú úrodu.

Kontakty na nás

Adresa: **Kláštor Premenenia Pána,**
Sampor 50, 962 31 Sliač
Tel. č.: **0915 800 124, 0903 982 470.**
E-mail: **benediktini@benediktini.sk**
Číslo účtu: **4008561679/7500**
Internet: **www.benediktini.sk**

Estote benedicti, č. 9, 29. 9. 2013.

Občasník priaznivcov a podporovateľov benediktínskeho mníšstva na Slovensku.
Redakcia: o. František Štrba OSB. Grafická úprava: br. Michal Mária Kukuča OSB.

Nepredajné.

Desatoro kňaza

1. Ježiš Kristus je Boh; ako človek trpel, bol ukrižovaný, zomrel a vstal z mŕtvych a ty si Kristov kňaz. Budeš ohlasovať len Kristovo evanjelium a Božie kráľovstvo. Chráň sa ohlasovať iné mocnosti a neklaňaj sa nikomu iba Najsvätejšej Trojici.

(Ex 20,2-6 // Mk 1,14; Mt 4,10; Lk 24,52; Jn 4,24)

2. Vyslovuj meno Pána Ježiša osobne a priamo, keď si s Ním sám; s vierou i za iných, za ktorých sa verejne modlíš, a ohlasuj ho s pevnou dôverou, že Kristus už viac neumiera a je Boh s nami.

(Ex 20,7 // Rim 6,9; Mt 1,23)

3. Prežívaj nedeľu a sviatky tak, aby si ich slávil s radosťou i ty i Tvoji veriaci a s myšlienkou, že to môže byť Tvoja posledná slávnosť.

(Ex 20,8-11 // 1Kor 11,20; Jn 20,1.26)

4. Cti si všetkých otcov a matky v Tvojej farnosti a spolu s nimi Máriu.

(Ex 20,12 // Hebr 12,9a; Jn 2,5; 19,27)

5. Chráň život, pomáhaj slabším a maj v úcte každého človeka.

(Ex 20,13 // Ž 112,5; Sk 28,10; Rim 12,10)

6. Ako Kristov kňaz žehnaj manželom i deťom, buď ochrancom manželstiev a liečiteľom ich rán.

(Ex 20,14 // Lk 6,28; Rim 12,14; 1Pt 3,9)

7. Darom si dostal, darom dávaj.

(Ex 20,15 // Mt 10,8; Rim 3,24)

8. Podľa pravdy uč Božej ceste, zastávaj sa utláčaných a roztváraj zvierajúce putá.

(Ex 20,16 // Mk 12,14; Lk 4,18; Iz 58,14)

9. Nenechaj sa ovládnuť svetskými starosťami a ostatnými túžbami.

(Ex 20,17a // Mk 4,19)

10. Buď šťastný – chudobný v duchu; nenechaj sa oklamať bohatstvom. Dobrom premáhaj zlo a rob to tak, nech nevie tvoja ľavá ruka, čo robí pravá.

(Ex 20,17b // Mt 5,3; Mk 4,19; Rim 12,21; Mt 6,3)